

ΑΡΙΘΜΗΣΗ ΕΠΙΧΩΤΗΣ ΕΛΛΑΣ
Αριθ. Ηρωτ. ΕΡΩΤΗΣΩΝ 3968
19-2-20

Αθήνα: 12-2-2020

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον κ. Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: «Υπερβάσεις ορίων μικροσωματιδίων στην ατμόσφαιρα του Βόλου»

Η αέρια ρύπανση είναι ένα φαινόμενο που απασχολεί πολλές πόλεις της Ελλάδας ανάμεσά τους και τη πόλη του Βόλου.

Σε παγκόσμιο επίπεδο η έρευνα για τις συνέπειες της αέριας ρύπανσης στην υγεία των πληθυσμών των πόλεων αποδεικνύει ότι έχει άμεσες και καταστροφικές συνέπειες στην υγεία των ανθρώπων. Ιδιαίτερη σημασία έχει δοθεί στην ύπαρξη των μικροσωματιδίων PM 10 & PM 2.5, που εμπεριέχονται σε αυτήν και τα οποία έχουν διαφορετική χημική σύσταση ανάλογα με την πηγή πρόκλησης της αέριας ρύπανσης ανά περιοχή. Η βλάβη που προκαλούν τα μικροσωματίδια οφείλεται στη μικρή τους διάμετρο, λόγω της οποίας αυτά μεταφέρονται μέσω των πνευμόνων στην κυκλοφορία του αίματος και υπάρχει ισχυρός κίνδυνος για απόφραξη μικρών αγγείων προκαλώντας έτσι αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, οξέα εμφράγματα του μυοκαρδίου κ.ά., τα οποία, ανάλογα με την βαρύτητά τους, μπορεί να καταλήξουν σε θάνατο.

Στο Βόλο διενεργείται από το Μάρτιο του 2019 έρευνα -μελέτη χρηματοδοτούμενη από την ΕΕ στην οποία συμμετέχει το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας (τμήμα μηχανολόγων μηχανικών και πανεπιστημιακή πνευμονολογική κλινική) και το Αχιλλοπούλειο Γενικό Νοσοκομείο Βόλου. Για τις ανάγκες της έρευνας το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας έχει εγκαταστήσει πυκνό δίκτυο μετρητών αέριας ρύπανσης στο πολεοδομικό συγκρότημα του Βόλου. Η Έρευνα σκοπό έχει να συσχετίσει την αέρια ρύπανση με τα αίτια εισαγωγής ασθενών στο Νοσοκομείο του Βόλου και την εμφάνιση καρδιαγγειακών και άλλων επεισοδίων και παθήσεων.

Η έρευνα παρουσιάστηκε από τους επιστημονικά υπεύθυνους στην Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Περιφερειών της Βουλής στις 3 Οκτώβρη 2019 όπου συζητούνταν το θέμα της αέριας ρύπανσης στο Βόλο ενώ τα τελικά αποτελέσματα θα: αρχίσουν να εξάγονται από τον Απρίλιο του 2020 οπότε θα έχει συμπληρωθει. και ένα έτος συνεχών μετρήσεων.

Στην ημερίδα που διοργάνωσε ο Ιατρικός Σύλλογος Βόλου με θέμα την αέρια ρύπανση στις 16-11-2019 ο καθηγητής του πανεπιστημίου της Πάτρας κ. Πανδής ανέλυσε μελέτες παρελθόντων ετών που έχουν γίνει στο Βόλο και την Πάτρα και καταγράφουν υψηλές συγκεντρώσεις PM2.5 τις βραδινές ώρες και ιστις δυο πόλεις, ενώ έγινε αναφορά σε έρευνες που δείχνουν ότι για κάθε δέκα μικρογραμμάρια ρημ 2,5 ανά κυβικό μέτρο αέρα έχουμε αύξηση θνησιμότητας κατά 1% και ότι τα μικροσωματίδια είναι υπεύθυνα για το 30% των θανάτων καρκίνου των πνευμόνων και για το 25% των εγκεφαλικών και καρδιακών προσβολών.

Στη με αριθ. Πρωτ. 112/02.08.2019 σχετική Ερώτηση του Βουλευτή Μαγνησίας του ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία Αλέξανδρου Μεϊκόπουλου για το θέμα της αέριας ρύπανσης στο Βόλο και στην αρ. 26/07.08.2019 Αναφορά της Βουλευτή Μαγνησίας ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία Κατερίνας Παπανάτσιου με θέμα. «Τοποθέτηση δικτύων μετρητών Αέριας Ρύπανσης» με βάση την σχετική επιστολή του Ιατρικού Συλλόγου Μαγνησίας, υπάρχει απάντηση του Υπουργείου Περιβάλλοντος (ΥΠΕΝ/ΔΚΑΠΑ/71727/1736) η οποία αναφέρει τα παρακάτω:

- 1) Η παρακολούθηση της ποιότητας του περιβάλλοντα αέρα στη χώρα πραγματοποιείται από το Εθνικό Δίκτυο Παρακολούθησης Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης (ΕΔΠΑΡ) με σταθερούς αυτόματους σταθμούς που λειτουργούν σε 24ωρη βάση
- 2) Η Περιφέρεια Θεσσαλίας έχει αρμοδιότητα για την παρακολούθηση της ποιότητας του αέρα, με τη διενέργεια μετρήσεων και δειγματοληψιών, την εγκατάσταση σταθμών μέτρησης, την ενημέρωση του κοινού και τη λήψη εκτάκτων μέτρων, εάν και όπου απαιτείται, εντός των διοικητικών ορίων της.
- 3) Μέσω έργου που χρηματοδοτήθηκε από το ΕΣΠΑ, ανανεώθηκε τον Οκτώβριο του 2016 ο σταθμός του ΕΔΠΑΡ στο Βόλο με νέο αναλυτή αιωρούμενων σωματιδίων ΑΣ10 (ο οποίος αντικατέστησε τον παλιό) και για πρώτη φορά επεκτάθηκε η παρακολούθηση, σε αιωρούμενα σωματίδια ΑΣ2,5 με την προσθήκη ενός άλλου αναλυτή.
- 4) Για το 2018, ο σταθμός κατέγραψε ετήσια μέση συγκέντρωση για τα αιωρούμενα σωματίδια ΑΣ10 ίση με 32 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και συνεπώς δεν παρατηρήθηκε υπέρβαση της ετήσιας οριακής τιμής (40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). Επίσης, παρατηρήθηκαν 36 ημέρες με μέση 24-ωρη τιμή συγκέντρωσης ΑΣ10 μεγαλύτερη από 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ εκ των οποίων οι 12, αποδόθηκαν σε μεταφορά σκόνης από απομακρυσμένες περιοχές (Σαχάρα) και συνεπώς δεν υπήρξε υπέρβαση (36-12=24<35), ενώ αναφορικά με τα αιωρούμενα σωματίδια ΑΣ2,5, ο σταθμός κατέγραψε ετήσια μέση συγκέντρωση ίση με 19 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ και συνεπώς δεν παρατηρήθηκε υπέρβαση της ετήσιας οριακής τιμής (25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Παρόλα αυτά,

Επειδή, σε χθεσινή εκπομπή του ANT1 Special Report του δημοσιογράφου Τ. Τέλογλου για το θέμα της αέριας ρύπανσης στο Βόλο, ο Επίκουρος Καθηγητής του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας Γιώργος Σαχαρίδης, ανέφερε ότι για το πρώτο ενδεκάμηνο της ετήσιας προβαναφερθείσας έρευνας, μετρήθηκε υπέρβαση των ορίων αέριας ρύπανσης (συγκέντρωσης σωματιδίων PM 2,5) μία στις τρεις ημέρες!

Επειδή το θέμα της αέριας ρύπανσης στο Βόλο έχει απασχολήσει ολόκληρη τη κοινωνία του Βόλου επί σειρά ετών και υπάρχουν συνεχείς παρεμβάσεις των πολιτικών και επιστημονικών φορέων του Βόλου προς τις αρμόδιες αρχές για να μετρηθεί και να βρεθούν οι πηγές αέριας ρύπανσης στο Βόλο.

Επειδή τα πρώτα ενδεικτικά αποτελέσματα που ανακοινώθηκαν δειχνουν μεγάλες υπερβάσεις των μικροσωματιδίων PM 2,5 από το δίκτυο μετρητών που εγκατέστησε το Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας.

Επειδή τα ευρήματα αυτά έρχονται σε αντιδιαστολή με τα στοιχεία ιτου έχει δώσει επίσημα το Υπουργείο Περιβάλλοντος από τις μετρήσεις για το 2018 του μοναδικού σταθμού ΕΔΠΑΡ στο Βόλο, την ευθύνη λειτουργίας του οποίου έχει η Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Ερωτάται ο Υπουργός

- 1) Ποια είναι τα αποτελέσματα των μετρήσεων για το 2019 από το σταθμό του Εθνικού Δικτύου Παρακολούθησης Ατμοσφαιρικής Ρύπανσης στο Βόλο και αν αυτά συμφωνούν με τα πρώτα ενδεικτικά αποτελέσματα που ανακοινώθηκαν από τις μετρήσεις του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας και τα οποία αναφέρουν υπέρβαση των ορίων των μικροσωματιδίων 2,5 τη κάθε τρεις ημέρες.
- 2) Ποια άμεσα μέτρα πρόκειται να ληφθούν ώστε να γίνει ακριβής καταγραφή της αέριας ρύπανσης στο Βόλο και να ταυτοποιηθούν οι πηγές ρύπανσης.
- 3) Τι μέτρα έχουν ληφθεί έως σήμερα και ποιες πρωτοβουλίες πρόκειται να αναληφθούν για τον περιορισμό εκπομπών μικροσωματιδίων PM 10 και PM 2,5 στην ατμόσφαιρα του Βόλου τα οποία σύμφωνα με παγκόσμιες μελέτες ενέχονται στην πρόκληση σημαντικών καρδιαγγειακών και εγκεφαλικών επεισοδίων.

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Παπανάτσιου Αικατερίνη

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος